

METODOLOŠKO POJASNILO

Mateja Kos

CESTNI MEJNI PREHODI

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Transport, Slovenija, mesečno (Prva objava)
- Transport, Slovenija, letno (Prva objava)
- Cestni mejni prehodi, Slovenija, letno (Prva objava)

September 2024

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	3
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	5
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	6
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	6
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	6

1 NAMEN

Namen objave podatkov o cestnih mejnih prehodih je prikaz podatkov o prometu vozil čez cestne mejne prehode. Gre za prikaz podatkov o številu potniških in tovornih vozil po vrstah vozil, ki so vstopila v Slovenijo ali jo zapustila na cestnih mejnih prehodih z Avstrijo, Hrvaško, Italijo in Madžarsko.

Med ključne statistike tega področja spadajo podatki o številu potniških in tovornih vozil po vrsti vozila. Potniška vozila vključujejo avtomobile, motorje in avtobuse, tovorna vozila pa se delijo na lahka, srednje težka in težka vozila ter priklopnike in vlačilce.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)
- Smernica Evropske centralne banke z dne 16. julija 2004 o zahtevah Evropske centralne banke za statistično poročanje na področju statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb ter predloge za dajanje podatkov o mednarodnih rezervah in devizni likvidnosti (ECB/2004/15) CELEX:32004O0015.

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo podatki je vozilo, ki je prečkalo cestni mejni prehod.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enote opazovanja so cestni mejni prehodi Slovenije z Avstrijo, Hrvaško, Italijo in Madžarsko.

Pri mesečnem statističnem raziskovanju Cestni mejni prehodi (TR-MEJ) gre za popolni zajem. V raziskovanje so zajeta vsa vozila, ki prečkajo mejne prehode z Avstrijo, Hrvaško Italijo in Madžarsko.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo mesečno.

Vir podatkov o prometu potniških in tovornih vozil na cestnih mejnih prehodih z Avstrijo, Hrvaško, Italijo in Madžarsko je Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI), ki podatke zbira na podlagi avtomatskih števecv prometa

na mejnih prehodih.

6 DEFINICIJE

Štetje prometa na slovenskih cestah se izvaja z ročnim štetjem vozil in avtomatskimi števci prometa, lahko tudi v kombinaciji obeh. Na cestnih mejnih prehodih se za štetje uporabljajo avtomatski števci prometa, ki štejejo v obe smeri.

Števno mesto (STM) je točka v cestnem omrežju, na kateri se izvaja štetje prometa. Števno mesto je določeno s številka ceste in odseka, imenom števnege mesta, načinom štetja, smerjo ter koordinatama x in y.

Števci prometa beležijo število vozil v izbranem časovnem intervalu. Model števca QLTC poleg števila vozil zabeleži še naslednje prometne parametre:

- smer potovanja,
- razred oziroma vrsto zaznanih vozil,
- hitrost vozil,
- razvrščanje vozil v hitrostni razred,
- časovno razdaljo med vozili in
- časovno zasedenost vozišča.

Vozila razvrščajo v razrede na podlagi analize oblike signala. Pri prevozu vozila čez zanko se spremeni induktivnost zanke, ki je sestavni del induktivno-kapacitivnega nihajnega kroga. Vsako vozilo ima karakteristični induktivni odtis. Ob prehodu vozila čez zanko števec prometa prešteje število osi in na podlagi tega podatka ter podatka o razdalji med osmi razvrsti vozilo v razred oziroma določi vrsto vozila.

Mejni prehod je kraj, določen za nadzorovan prehod potnikov in blaga čez državno mejo. Mejni prehodi so lahko mednarodni, meddržavni ali za obmejni promet; glede na to, za katero vrsto prometa so namenjeni, pa so lahko cestni, železniški, letališki, morski ali rečni.

Promet potniških vozil čez cestne mejne prehode: število vozil za prevoz potnikov, ki so vstopila v Slovenijo ali izstopila iz nje čez cestne mejne prehode. Podatki vključujejo osebna vozila, motorje in avtobuse, ki se jih razvrsti v razrede na podlagi razdalje med osmi.

Promet tovornih vozil čez cestne mejne prehode: število vozil za prevoz blaga, ki so vstopila v Slovenijo ali iz nje izstopila čez cestne mejne prehode. Podatki vključujejo lahka, srednje težka in težka tovorna vozila ter priklopnike in vlačilce, ki se jih razvrsti v razrede na podlagi razdalje med osmi.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Za prikazovanje podatkov po mejnih prehodih po državi, na katero mejjo in po carinskih uradih, se uporablja [interna klasifikacija](#).

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke urejamo s postopki vstavljanja podatkov, pri čemer uporabimo kombinacijo dveh metod: metodo uporabe zgodovinskih podatkov in metodo notranjega darovalca.

Več o statističnem urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

Seštevki se zaradi zaokroževanja včasih ne ujemajo.

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: Transport – [Cestni transport](#) – [Cestni mejni prehodi](#). Objavljajo se absolutni podatki.
- Prva objava (Transport): »Transport, Slovenija, mesečno«.
- Prva objava (Transport): »Transport, Slovenija, letno«,
- Prva objava (Transport): »Cestni mejni prehodi, Slovenija, letno«.

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Do leta 2021 smo v okviru mesečne in letne objave podatkov iz raziskovanja Transport objavljali tudi število prehodov potnikov čez cestne mejne prehode s Hrvaško (v 1.000). Vir podatkov je bilo Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ); podatke so zbirali do vstopa Hrvaške v schengensko območje 1. 1. 2023. Sedaj objavljamo le podatke o številu prehodov potniških in tovornih vozil na vseh cestnih mejnih prehodih, zbrane na podlagi števec prometa, ki jih zbira Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI).

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
 - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.
- Poročilo o kakovosti za raziskovanje:
 - Cestni mejni prehodi (TR-MEJ/M)

področje: Transport, podpodročje: Cestni transport